

BELFÖLD.

A fiúmei horvát gimnázium ügye. Hírlik, hogy a fiúmei ellenek április huszadikára nagy meetinget hív össze a fiúmei horvát gimnázium áthelyezése ellen. Ilyen tiltakozó négyüléseket más városokban is fognak rendezni.

Jókai és Kossuth. A nagyváradi függetlenségi párt választmánya vasárnap tartott ülésén határozatot hozott Jókai nagyváradi diszpolgársága tárgyában és dezavválta a párt ama tagjait, a kik a Kossuth nevével is bele akarták vinni a Jókai ellen megkezdett, de idejekorán abbahagyott agitációjába. A választmányi határozat erre vonatkozó pontja így szól: A választmány sem idejét, sem szükségét nem látja annak, hogy ez idő szerint akár Jókai Mór ünnepeltetése ügyében állást foglaljon, akár pedig Kossuth Lajos diszpolgárra leendő választásának kérdését a maga részéről újból napirendre állítsa s ezért mindazon híreszteléseket, a melyeket ezzel ellenkezőleg a hírlapokban közzétettek, alaptalanoknak és illetékteleneknek jelenti ki.

A pápai főiskola. A dunántúli református egyházkerület tegnapi közgyűlésén, melyen Tisza Kálmán elnököl, a pápai református kollégium Komáromba való áthelyezésének kérdését tárgyaltak. Három óra hosszat tartó vita után, a közgyűlés 51 szavazattal 10 ellen a főiskolának Pápan való meghagyását határozta el.

KÜLFÖLD.

Uralkodók találkozása. Varsóból érkező jelentések megerősítik a hírt, hogy a császár és Ferencz József ő felsége a nyár folyamán Orosz-Lengyelország valamelyik helységében találkozni fognak.

A kolera. Bécs, április 11. A borcszowi járási kapitány jelentése szerint Kudrin-czeben egy kolera-megbetegedés fordult elő. A megbetegedtet: egyén meghalt. Azonkívül még három már előbb megbetegedett és meghalt kolera-lában a kolera által sújtott többi községben sem betegedés, sem haláleset nem fordult elő. — Lorient, április 11. A városban egy újabb kolera-gyanús megbetegedés történt, de halálozás még eddig egy se volt. A kerületben 18 betegedés és 6 halálozás történt.

Arany rózsza. Páris, apr. 12. Vonalkozással arra a hírre, hogy a pápa a jövőndi bolgár fejedelmének küldi meg az aranyrózsát, a *Matin* a következőket írja: A pápa ez által nagy politikai hibát követne el, mert egyúttal elismerné a fejedelmet és így maga szegődne a hármasszövetség szolgálatába.

Az ipar és a megélhetés.

Az államnak éltető erőt csak akkor kölcsönözhetünk, ha magunk is tudunk megélni, mert ha saját erőnkől önmagunkat sem tartjuk fel, akkor a közös test fenntartásához sem járulhatunk hozzá.

a kedves, drága kis lány ajkáról mily boldogító volna most — de épen most — egy csókot, egy üdvözítő csókot elrabolni. Ej! bátorság! Hisz maga mondta, hogy majd, a mikor a Gyuszika alszik. — Most bizonyára alszik. Előre!

A másik perczben aztán szentségtelenül tettem a kezemet a konyhajátó kilincsére. De nagy ég! szinte megijedtem; a konyha ajtaja nyitva! Egy gondolat villant át agyamon, igen, egy gondolat, — hogy engem most a gondviseles küldött ide, — itt szerencsétlenségnek kell lenni, — talán rablók törtek be, oh istenem! — a szegény gyermek már bizonyosan meggyilkolva fekszik lágy párnái közt. S most éreztem, hogy Ellát igazán szeretem.

Nem haboztam! Egyik kezemben sétatobtotat szorongatva, a másikban egy szál »Kakass« gyufával felfegyverkezve, lassan, óvatosan kinyitottam a szoba ajtaját.

Egy pillanat a a pompás gyufa lángra lobbant. Azután jött a második pillanat s Ellácska sikoltva ugrott ki a — Jankó gyerek ölelő karjaiból; a harmadik pillanatban pedig úgy vágtam a Jankó harmanikáját a szoba falához, hogy ezer darabra törött össze.

A szegény kis Gyuszika pedig aludt tovább tovább...

Szívek harcza.

— Regény. —

Irta: **Londesz Elek.**

(Folytatás.)

— Ugy féltem. Nem tudom mért, oly rossz sejtelmeim vannak.

— Tul vagyunk már a rosszán. Szólt közben Kálmán és gyorsan elbeszélte a medve történetet.

Tardine büszke volt az urára. — El is várta tőle, hogy ő legyen a hős ott, a hol lehet.

— Jaj, kedves Balázsom, de össze csókolak, ha haza jössz. Kialtott taposolva a kedves asszony.

Vilma a kert kerítéséhez dőlve hallgatta a Kálmán elbeszélését és kipirult az arcza.

Az egész társaság nagy diadallal vitte be a medvét az udvarra, ott letették a szinbe s aztán kedélyes társalgás között mentek be a házba.

Minden körülmények között tehát minden egyesnek kötelessége először magáról gondoskodni, s ha ezt jó eredménnyel tette, akkor az állam ügyét is elősegítheti.

Midőn Franciaország nagy, gyakorlati embere Colbert, az ipart teremtette, nemzetének kiadta jelszavul, hogy ne Sully-t kövesse, aki élni akart és engedelni másét is élni, hanem hogy mindenki meggyőződésévé tegye: gondoskodni arról, hogy éljünk mi (a nemzet), és bizzuk kire-kire, hogy tud megélni. Sőt ő gyakorlati politikusként csak azt tartotta: »kinek lelke egész szerkezetét egyedül az önérdék foglalja el.

Es bizonyos is, hogy az, a kiből nincs önérdék, nem mozdíthatja elő saját ügyeit s így magáról nem gondoskodhatik; ha pedig saját magának gondját nem viselheti, akkor az államnak sem válhat hasznára. Az önérdék abból álljon, hogy mindenkinek anyagi érdekei lehetőleg kedvezők legyenek, s ha ezek kedvezők, meg van a lehetősége annak is, hogy az állam iránti kötelességünket teljesítsük és nemcsak természeti szükségleteinket elégíthetjük ki, — hanem humanisztikus s hazafiai érzelmeinknek, valamit kényelmi és fényűzési szükségleteinknek is eleget tehetünk.

Mint az egyes ember, kinek semmiféle anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére, nem tehet magáért valamit, sem anyagi, sem pedig szellemi tekintetben, épp úgy az egész nemzet, mely csak a mindennapi élelméről gondoskodhatik, nem fordíthat gondot a szellemi fejlődésre, új találmányokra, melyek helyzetét javítani lennének képesek. Hogy tehát ezt megtehesse, szükséges kereseti utakat nyitni, melyeken mindenki munkája után képes kényerét kereshetni s ez által hasznos tényezőjévé válhatni a köznek is.

Nálunk azonban még sokan nem így gondolkoznak és az emberek nem hódolnak ilyen nézeteknek. A helyett, hogy gondoskodnánk a megélhetés eszközeiről, inkább csak azon törjük a fejünket, hogyan lehessen a pénzt elkölteni.

Nem annyira divat, hanem inkább rossz nemzeti szokás (s ezért annál veszedelmesebb) sokat költeni és a pénzt célnélküli szanaszét szórni. Minél eszeveszettebben dobálja valaki pénzét, annál gvallórosabb és annál nagyobb tisztelgetben tartatik (!), de azért mindössz semmije sincs, mindenki hátat fordít neki.

A pénzszerezés, történetik az akármily alakban, a nobilis körökben nem tartatik tisztességes dolognak; de az adósság csinálás igen. E

Az este vidám hangulatban telt, Tardine kezdett mindég szótlanabb lenni. Sokszor kitékintett az ablakon, hogy nem jön-e még az ura.

Adél folyton Vilmára szegezte tekintetét és látta, hogy mindég izgatottabb lesz a sápadt leány.

Az óra ütni kezdett. Vilma összerzakódott s homlokán mély redők támadtak. Kilenc óra volt. Azután egész észrevétlenül kiment a szobából.

Adél folyton figyelt rá. Rövid idő múlva aztán ő is kiment a szobából s mikor visszatért, magához intette Kálmánt.

— Be akarom néked bizonyítani, hogy Vilma nem szeret téged.

— Mit beszélsz? Azt mondom, hagyd el ezt a házat, mert már tovább nem tűrhetem közléteidet.

— Kérlek, jöjj utánam észrevétlenül s majd még hálás leszesz irántam, hogy ide jöttem, mert leveszem szemedről a kendőt.

Adél kiment a szobából s Kálmán rendkívül izgatott lett. Most először akadt meg lelkében egy sötét gondolat. Az elhalasztott esküvé, a Vilma hidegsége, az Adél baljósátszavai — mind kintóztak nagyon. Nem tudott ellen állani, az ajtó felé közeledett.

— Hová mégy? Kérdő tőle Tardine.

Kálmán egyszerre zavarba jött, de hirtelen feltalálta magát.

— Vilma rosszul érzi magát s Adél kisszorongással kint sétál a kertben, megyek mulattatom őket.

— Vigyázd Balázst is, kedves Kálmán és adj hirt azonnal, ha megérkezik.

— Bizonyosan a kivágott fákat számolták össze a csósszal. A multkor is oly sokáig kimaradt Balázs e miatt. Nyugtatta meg a fiatal asszonyt az öreg Kemény.

— En is megyek veled, Kálmán. Ajánlkozott Kaczor Béni.

— Bizony nem megy, innen, hát már egyedül hagyánának bennünket. Erősödött az egyik Szalkai kisszorongó. Kálmán mehet, — ő vele már úgy sem érünk semmit, hiszen völegény.

Szegény Kaczor Béni kénytelen volt ismét lehozni a székére, Kálmán pedig elhagyta a szobát.

nézet beette magát a közügyek terére is, hol csak azt az embert akarjuk megtérni, aki áldozatokat hoz; azt pedig, a ki tisztességes munkáját díjaztatni akarja, azt hajlandók vagyunk tisztességtelenséggel bélyegezni. Hogy nálunk sok esetben a tisztességes munka nem díjaztatik, okozója annak, hogy azután szám-talanszor burjánozhatik a titkos kereset, esetleg az állam hátrányára is. Ilyetén való életmódunk azután apasztja erkölcsiségünket és nyomasztólag sujt bennünket a közgazdaság térére. Hogy életmódunkat kényelmessre akarjuk berendezni, az helyes törekvés; csak ne tartsuk el magunktól ennek a feltételét, a munkát. Élni akarunk, — mondja Frefort — jól akarunk élni, s ehhez jogosultságunk is van. Vannak azonban, — a kik kevés, vagy semmi munka mellett is élvezni akarnak, a mi már nem jogosult kívánság. De a merre csak tekintünk, a szükséglet nagyobb, mint a fedezet.

Az állam előrehaladt, a haladástól a társadalom elmaradt. Nálunk az állam, európai modern instituczióival, modern állam, melynek sok szükségéi s követelményei vannak; a társadalom pedig még eddig nem dolgozik annyit, mennyit a modern társadalom fogalma követel.

Neveljük és serkentjük a fiatal generációt tevékenységre, erélyességre nemcsak a sportban, korteskedésben, hanem a munkában, a folytonos és kitartó következetes munkában is.

Igen, a munkában kell a jólét alapját keresni, mert a természet bő áldásai mellett is, mozdulatlanágunk folytán koldusok lehetünk.

A természetől nyert erőt tehát értékesítenünk kell minden irányban és mindenképen, mert különben meg nem élhetünk.

Látjuk, hogy oly nemzeteknél, melyeket a természet mindennel bőven elárasztott, mint bennünket is, rendszeren e bőségesség elaltatja bennök a teremő erőt, es sokkal szegényebbekké válnak, mint ama nemzetek, melyeket a természet csak mostohán áldott meg előnyeivel; hanem épen ez a körülmény fejt ki az erőt és a megélhetés rugója oly tevékenységre viszi őket, hogy nagyobb jólétnek örvendenek, mint a természetadta gazdag vidékek. Ez utóbbiak rendszeren, ha erőt nem fejtenek ki — mint mondani szokás — saját zsirjukban megfuladnak, és a nemzetet lassan-lassan bár, hanem biztosan az elszegényedésre vezetik.

Az ily elszegényedés rengeteg nagy károkat hoz az országra általában és az egye-

sekre különösen, mert az ily lassankénti elszegényedés, mondja Széchényi, szerencsétlenebb következedekét von maga után, mint a bankrott.

Ezt megakadályozandó, minden életrel való nemzet, nem a javak pazarlásra, hanem azok megszerzésére törekszik. Teszi azt annál inkább, mert a természet nem szorgálatlanság közvetlenül és önkényt azt, a mi szükségleteink kielégítésére kívánatos, csak erővel, meg képességekkel látott el bennünket arra nézve, hogy létünk biztosítása és kellemessé tételéről magunk gondoskodhassunk.

A fogalom »magunk«: kellene, hogy az ország minden lakosát a munkára serkentsse. Ennek jeleivel nálunk ugyan gyéren találkozunk, hanem annál sürűbbek a példák a művelt nemzeteknél, mert minél műveltebb valamely nemzet, annál inkább van kifejtve nála a munka. Ne is menjünk messzire; nezzük csak a német és cseh arisztokracziát és a mondottak valóságáról azonnal meggyőződünk.

Igaz, hogy minden munka fáradsággal jár, de utóvégre is sokkal hasznosabb és tisztességesebb dolog a munkálkodás után megélni, mintsem elszegényedni és elbukni. A pénz és a vagyon körülötti gond, mondja Széchényi bármily szűkkeblűnek látszassék s bármily unalmas sőt guny és neveltség tárgya lenne is legalább azért, hogy el ne aljasodjunk és szolgaságra ne törpöljünk.

A pénzt és a vagyonszerzést hol lehet hazánkban legbiztosabban elérni, ha nem az ipar terén? melynek ágazatai a végtelenségig kiaknázhatók és előnyünkre fordíthatók. Csak az ipar által biztosíthatják magunknak a megélhetés módját és mi itt fejthetünk ki munkáerőt. Egyedül az ipar képes lehetővé tenni viszonyaink között, hogy munkánk által szükségleteink fedezéséről gondoskodhassunk. Ipar nélkül nincs munkánk és munka nélkül lehetetlen a megélhetés.

Ezen uton válik lehetővé, hogy az országban tett investiciók ne legyenek felfűnkre, hanem hasznunkra; csak az ipar nyújthatja megélhetésünknek a lehetőségét.

Eme igazságok súlyos voltát mindenki már érzi, s az ad némi reményt, hogy majd kényeszer által jobb, hasznosabb utra terelhetünk.

Határidő-naptár.

Apr. 19. Debreczen sz. kir. város város rendkívüli közgyűlése.

Apr. 22-23. Debreczeni löversenyek.

Máj. 6-14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja.

LX.

A kapu arnyékában Adél megfogta a Kálmán karját.

— Csak óvatosan.

Együtt mentek a kert kerítése mellett a lugas mögé s ott meghúzódtak egy bokor arnyékában.

A lugasban Vilma ült egyedül. Nehány percz múlva csöndesen nyikorgott a kert ajtó, valaki nagyon vigyázva lépett be a kertbe s a lugas felé közeledett.

Vilma felállt a padról, — mikor a lugas mellett zörgést hallott. A másik pillanatban egy férfi lépett be a lugasba és sutgó hangon szólt Vilmához:

— Itt vagyok.

Vilma halkán sikoltott fel.

Kálmán hiába erőltette meg szeméit, — nem tudta meglátni, hogy ki az a férfi. Hangot sem hallott, mert a bokor ágas-bogas s ők kisé messze estek e miatt a lugastól. A két alak körvonalait azonban jól látta.

— Az ott Vilma. Sugta a fülebe Kálmánnak Adél.

— Ki az a férfi?

— Azt nem tudom. Légy csendesesen, — majd megtudunk mindent.

Vilma ismét leült a padra.

— Ül mellém, Balázs és hallgas meg.

Tardi Balázs oda ült a remegő leány mellé.

Kinos csönd állott be. Egyik sem tudta megkezdeni a beszédet. Zavarban voltak. Végre Tardi Balázs óvatosan körülnézett, — aztán sutgó hangon megszólította Vilmát:

— Beszélj, miért hívtál ide?

— Egy kérdést akarok intézni hozzád.

— Kérlek gyorsan végezzük, mert hosszasan távolléted fel fog tűnni odabent.

— Ne félj, Balázs, hamar elvégzem a mondani valómát. Csak azt igérd meg, hogy nem fogsz rám haragudni, ha őszinte leszek hozzád.

— Soha. Igérem.

— Kösönöm, Balázs. Azt akarom tőled kérdezni, mondd meg őszintén, hozzád menjek-e én Kálmánhoz?

— Csodálatos kérdés. Miért kérded ezt én tőlem?

— Mert nem szeretem Kálmánt.

— Tehát a habozás, a küzdelem okozta tegnapi rosszul létedet?!

— Igen a küzdelem. Ha láttad volna a lelkemet tegnap, meghorzadtál volna. A pokol minden ördöge belém költözött s megrontotta a szívemet, a lelkemet. Eddig erős tudtam lenni, de tegnap már nem tudtam győzedelmeskedni az ördögökön.

— Hát mi bajod, magyarázd meg, nem értelek.

— Ha majd megérted a lelkemet, úgy fogsz tudni válaszolni a kérdésemre. Tőled várom, hogy visszaadd lelkelem régi erejét. Oh, egyedül csak te tudhatod visszaadni nyugalmamat, az által, ha megvetsz, ha kigunyolsz engemet.

— Mit beszélsz?

— Igen azt akarom, hogy megvess, kigunyolj és lökj el magadtól, mint egy pestisest a ki nem való az emberek közé, mert méreg a lehellete is.

— Miért mondd ezt nekem?

— Mert szeretlek, örült szerelemmel, ki-mondhatatlanul, attól a percztől fogva, mikor először a szemedbe néztem.

Vilma lehajította fejét a mellére, mely zilált, — mintha vihar tört volna ki a lelkében.

— Szörnyű dolgokat beszélsz nekem, Vilma. Sziszent föl Tardi Balázs.

— Igen, szeretlek. Folytató lehajtott fővel a leány. A legelső percztől fogva. Mikor megtudtam, hogy nem engem kértél meg, olyan lettem, mint a halott. Meghalt a lelkelem óriási fájdalommal. De nem szóltam semmit. Nem akartam hálatalan lenni azok iránt, a kik engem fölneveltek. Képzelted, hogy mit szenvedtem, mikor mindennap láttam nód boldogságát. En csak magamba fojtottam fájdalmamat, melyhez lelkiismeretem még azt a fulánkot is adta, hogy én hálatalan vagyok, mert ez érzellemmel megcsalom azt, a ki engem úgy szeret, mint testvérét. Most abban bízom, — hogy ha férjhez megyek és férjem elvisz tőletek, talán szünni fog fájdalmam és elfeledlek. Tegnap éreztem, hogy nem lehet, nem lehet feledni ezt az átkos szerelmet.

(Folyt. köv.)

Ujdon

* **Ápril 15.** A jövő évben az országgyűléselválasztásoknál szavazatmult évi adóját az utolsó e hó 15-ig. E jóakarattal fogadják meg polgártársasok alkalmával aztán, hogy kihagyták a választást.

* **Rendelet a kapitányság utasította a** ket, hogy a kolera elleni kiadott miniszteri rendeltetés vizsgálatot tartassanak meztetnek a háztulajdonosság érdekében pontosan a rendőrség a legszigorútnak eleget tenni, s a lebüntetni fogják. (Helyesgyen — személyválogatás)

* **Színház.** A tegszetnek, az énekek volt Nadina orosz nemzeti éneverseny, felemelt helyiárszámú közönség élvezte a dalokat. Bámolatosszülviánszky N. énekkarabán meghódítja a műtérket. énekszámok egytől-egyig zajlottak le, de azért a pontja mégis legutolsó szhajós-dal maradt. Az pianissimo részleteknél, zebb pontjánál kitűnt. Rakóczi Átirat is, mely énekszámot megismételté dina csengő, fűlbemásozlett általános feltűnést éhang is. Hogy a tegnapnem tudott telt házat magyarázatát, hogy magy a »nemzet csalogány« színlap, kit a »Nán« debreczeni közönség. Hnathán« Mollját mutat ezeken kívül harmadik után lesz »Az arpa lea

* **Halálozás.** A iparos-mester ma regholnapután lesz Oláh-ut

* **Blaha Lujza** gyorsvonattal érkezett hazánál ovációkkal fogtó az igazgatósg neve a megerkezésnél a mű

* **Eszkütel.** nan kinevezett számvé hivatalt esküt. Hivatal fogja elfoglalni.

* **Pénztárvizs** munkás betegsegélyző-élet után vizsgálta meg a ság. A vizsgálaton jelez részéről H a r a n g i b évőség részéről Kiss G. Egyes kifogások tételte de azért a pénzkészlet

* **Az érmellé** gye f. hó 14-én Szkegyűlést tart, melynek tperes elhalálózása foly reszi hivatal betöltése közelebb tisztújítás egyházmegyei tisztikar vizitáció iránti intézk

* **Expresz lev** miniszter a postai experte járó díjnak szababcsatott ki, mely áprilrendelet intézkedéseitjűk: Az expresz-levélvüli kézbesítésben vad küldeményekkel szembe nemcsak levelekre, csomagokra, pénzes küldeményekre is hasz csak az ország határ több külföldi államais. Az expresz-levélkell címzeini és azok »expresz« jellege szem. Az expresz-díj csomagvelelék 15 kr. Elég a pósthivatal a levele ra sem tekinti expreszpósti küldeményeket kézbesítik, minden egdeményről (posta-utavél) a címzett csak a besíve. A külkerület a címzett tartozik a ségét megtéríteni, levben lerótt expresz-díj kilométerenkint nappczárban van megállap senek megtagadása e deményt visszaviszi a presz-küldemény kézbenik meg s ha ez síkményt több nem tek

* **Gazdasági** lésügyi miniszter Berlakost Hajduvármegye nézve az állandó gazbiza meg.

* **A tüzoltó** nyozta ki a számvé di 1000 frtos segélyt.

Ujdonságok.

* April 15. A ki azt akarja, hogy a jövő évben az országgyűlési és városi képviselőválasztásoknál szavazati joga legyen, az a mult évi adóját az utolsó krajczárig fizesse be e hó 15-ig. E jóakaratu figyelmeztetésünket fogadják meg polgártársaink, mert a választások alkalmával aztán hiába panaszkodnak, hogy kihagyták a választók névjegyzékéből.

* Rendelet a kolera ellen. A főkapitányság utasította a kerületi rendőrségeket, hogy a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott miniszteri rendelet értelmében tüzetes vizsgálatot tartassanak a városban. Figyelmeztetnek a háztulajdonosok, hogy a köztisztaság érdekében pontosan intézkedjenek, mert a rendőrség a legszigorúbban fog kötelelősségek eleget tenni, s a legkisebb hiányt is büntetni fogják. (Helyes! csak aztán így legyen — személyválogatás nélkül! S z e r k.)

* Színház. A tegnapi est a dalművészetnek, az énekek volt szentelve. Slavianszky Nadina orosz nemzeti énekkarával tartott hangversenyt, felemelt helyarák mellett. — Kévszámú közönség élvezte a melancholikus, busongó, de ideges kitörésekben gazdag orosz dalokat. Bámulatos összhang uralkodik Slavianszky N. énekkarában, már csak ezzel is meghódítja a műtörőket. A szabatosan előadott énekszámok egytől-egyig feltűnő precizitással zajlottak le, de azért a műsor legkiemelkedőbb pontja mégis a legutolsó szám: az »El Ouchnem« hajós-dal maradt. Az énekkar különösen a pianissimo részleteknél, a karéneklés legnehezebb pontjánál kitűnő. Nagy tetszést aratott a Rakóczi átirat is, melyet úgy mint még több énekszámot megismételtettek. Slavianszky Nadina csengő, fülbemászó, sóprán hangja mellett általános feltűnést keltett egy mely basszus hang is. Hogy a tegnapi exotikus színházi est nem tudott felt házat teremteni, abban leli magyarázatát, hogy ma este Blaha Lujza, a »nemzet csalogánya« első felléptét jelezte a színpad, kit a »Nánia« ban fog újra látni a debreczeni közönség. Holnap a »Szegény Jonathan« Mollját mutatja be színpadunkon, ezeken kívül harmadik vendégfellépte holnapután lesz »Az apja leánya«-ban.

* Halálozás. Tókes Ferenc helybeli iparos-mester ma reggel meghalt. Temetése holnapután lesz Oláh-utca 178. sz. háznál.

* Blaha Lujza asszony a tegnapi est gyorsvonattal érkezett városunkba. Az indóházán ovációkkal fogadták. Leszaki igazgató az igazgatóság nevében csokorral lepte meg a megérkezését a művésznőt.

* Eskütétel. Viskó Sándor újonnan kinevezett számvevő tiszt ma tette le a hivatalos esküt. Hivataltat f. hó 15-iktől fogva fogja elfoglalni.

* Pénztárvizsgálatok. — A kerületi munkás betegsegélyező-egylet pénztárát tegnapi délután vizsgálta meg a fenható városi bizottság. A vizsgálaton jelen voltak a rendőrség részéről H r a n g i Balint fogalmazó, a számvevőség részéről Kiss Orbán Imre számvevő. Egyes kifogások tettek ugyan a kezelés ellen, de azért a pénzkészlet rendben találtatott.

* Az érmelléki ref. egyházmegye f. hó 14-én Székelyhídon rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: Szöke János esperes elhalálozása folytán megüresedett esperesi hivatal betöltése iránti intézkedés. A legközelebb tisztújítás folytán megválasztatott egyházmegyei tisztikar megalakulása. Kanonika vizitáció iránti intézkedés.

* Expressz levelek. A kereskedelmi miniszter a postai expressz-kézbesítésnek és az érte járó díjnak szabályozására rendeletet bocsátott ki, mely April 15-én lépett életbe. A rendelet intézkedéseit a következőkben közöljük: Az expressz-leveleknek csak a soron kívüli kézbesítésben van előnyük a közönséges küldeményekkel szemben. Az expressz-megjelölés nemcsak levelekre, hanem postautalványokra, csomagokra, pénzes levelekre, sőt utánvétes küldeményekre is használható, még pedig nemcsak az ország határain belül, hanem a legtöbb külföldi állammal való összeköttetésben is. Az expressz-leveleket kiváló tüzetességgel kell kézbevenni és azoknál a borítékban is az »expressz« jellege szembetűnően feljegyzendő. Az expressz-díj csomagokért darabonként 25 kr., levelekért 15 kr. Elégtelen frankirozás esetén a postahivatal a leveleket megjelölésük dacára sem tekint expresszeknek. Az expressz leveleket postai küldemények kivétel nélkül a házhoz kézbesítik, minden egyéb postai és presz-küldeményről (postautalvány, csomag, pénzeslevele) a címzett csak avizót kap, sürgősen kézbesítve. A külkerületbe való kézbesítés esetén a címzett tartozik a küldöncz tényleges költségeit megtéríteni, levonva ebből a bélyegekből lerótt expressz-díjat: a tényleges költség kilométerenkint nappal 6 kr.-ban, éjjel 8 krajczárban van megállapítva; ezen pótdíj lefizetésének megtagadása esetén a küldöncz a küldeményt visszaviszi a hivatalba. Minden expressz-küldemény kézbesítése csak egyszer történik meg s ha ez sikertelen marad, a küldeményt többé nem tekintik expressznek.

* Gazdasági tudósítók. A földművelésügyi miniszter Berger Vilmos pusztai-ujkerti lakos Hajduvármegye balmaz-ujvárosi járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

* A tüzoltó egyletnek ma utalványozta ki a számvevőség a második évnegyed 1000 ftos segélyt.

* A szerelem miatt nagy kellemetlenség ért két hetest tegnap éjjel a kisujtuczán. Szerelmők tárgya szakácsnői minőségben egy konyhapinczében lakott, melynek ablakai vasrácsal voltak ellátva. Az egyik szeladon azután a meghiusított pásztorórák feletti bányában sorba beverte a pincze ablakot. A nagy szerelemmel csordultig felt sziv tulajdonosa most a »pinczében« elmélkedik a felett, hogy miért tiltja a törvény a pincze ablakok beverését.

* Löverseny. A debreczeni tavaszilóversenyek zárnapja tegnapi este 10 órakor volt. A nevezések igen jó eredménnyel zárultak. Így nagy mezejökre s érdekes futamokra lehet kilátásunk. — Legközelebb közölni fogjuk a nevezések teljes összeállítását addig is jelezhetjük, hogy itteni versenyekre huszonhárom különböző tulajdonos, negyvenkét lóval van kötelezve.

* Jó kibavó. Mama: De Malvin, nem mehetünk az Alarczos bába, hiszen tudod, gyászunk van. — Leány: Édes mama, hiszen azért megyek szerencseny nőnek öltözve.

* Áthelyezés. Kőpeczy János, a helybeli üzletvezetőség volt hivatalnok, Budapestre helyeztetett át a dunabalti vezérigazgatóságba.

* A nagy szél újra uralkodik. Kellemtelen időjárás az emberekre nézve, de nagyon kártékon a tavaszi vetésre is. A list ár a tegnapi naptól városunkban is emelkedett s a termény üzlet árfolyama egyáltalában mind magasabb fokra járt.

* Az öngyilkos Elek jegyzőt tegnapi temették el a közkörház hulla-házából a péterfalai temetőbe. A szép temetést teljes szertartással az elhunyt testvére rendezte. Megbotránkozást keltett azon körházi intézkedés, hogy ezzel a temetéssel egyidejűleg temetett el egy körházi beteg is, kinek festett fakoporsóját a temetési menet legvégén szállították talyigán.

* Szegény asszony fekküldetéses arccal tegnap a szent-anna utcán félíg elaléva. A segítségére sietőknek azt panaszkodta, hogy kocsmáros gazdája kicsinyes okmiatt megtagadta s egy kalapáccsal bevverte a fejét. Az asszonyt gyógykezelés alá vették.

* Nyiregyháza apr. 11-én este fél tíz órakor a vészharangok kongása ismét tüzet jelzett. A nagy orosi utcán Nagy István háza égett le. Szélségn lévén a szomszéd házakat sikerült megmenteni. Az ügyes tüzoltóság mindjárt elejét vette a tűz tovaterjedésének. A gyakori tüzesetek nyugtatásának tulajdonítják. A polgármester minden utcára éjjelre polgári őrséget rendelt el. (r. l.)

* A délvideki földrengésről újabban a következő tudósításokat kaptuk: Csongrádon szombaton délután három óra öt perczkor, a déleleti istentisztelet alatt a templomban a csillárok mind megmozdultak. A hívők eleintén azt hitték, hogy a nyitott ajtón bebeszurranó szél hozza mozgásba a csillárokat, de csakhamar kiderült, hogy a föld rázkódott meg. A földindulás nem ismétlődött; baj szerencsére nem történt. — Szt-Tamás on néhány másodpercz tartó földrengés volt, a mely azonban kárt szintén nem tett. — Torontál megyében csaknem minden városban volt földrengés. Így Párdányban néhány perczel 3 óra előtt keletről nyugatra irányult 6 másodpercz tartó földrengés volt; a szobákban a függőlámpák és a képek, valamint a butorok is mozgásba jöttek. Az ablakok zörögtek s az épületek is inogtak. Az emberek rémülve futottak a szabadba. — Torontál háromnegyed 3 órakor volt a földrengés, mely keletről nyugatra húzódtott. 2—3 másodpercz tartott és nagy pánikot idézett elő. — Járkölcson meglehetősen nagy volt a földrengés; a lökések két percznyi időközökben ismétlődtek néhányszor. Házak nem dőltek össze, de a falak megrepedeztek. — Módoson háromnegyed három órakor volt a földrengés, mely két perczig tartott és nagy pánikot idézett elő. — Torontál-Szécsánban két óra 50 perczkor volt a földrengés, észak-déli irányú volt s a lökések oly erősek voltak, hogy a szobák falai is megrepedeztek. Az első lökés után öt percz múlva újabb következett, de az már gyengébb volt az előbbinél. — Lajosfalván három óra öt perczkor volt a földrengés, mely 1—2 percznyi időközben ismétlődött. A falak megállottak s a függőlámpák 10—15 perczig folyton mozgásban voltak. — Farkasdon három óra 25 perczkor volt a földrengés, mely pár percz múlva ismétlődött. — Terregán Krassó-Szörény vármegye déli részén három erős rengést érezték, mely több épületben tett kárt. A templom föltára a rázkódás következtében leszakadt, a szobrok mind megrepedeztek s a képek a falról lehullottak. Megingott a tornyos álló kereszt is, de nem esett le. Az első rengés két, a második három másodperczig tartott. (Debreczenben is többen állítják, hogy szombaton d. u. észlelték az ingaórák megállását és a függő órák megmozdulását. A földrengés tehát — ezen észleletek szerint — Debreczenig hatolt volna.)

* Elveszett a Kossuth utca végén mint egy 7-8 kulcsot tartalmazó kulcs-tartó. Az apró kulcsok megtalálójá, ha szerkesztőségünkben a talált tárgyakat átadja, jutalom részesül.

* Kikelet. A főváros nyilvános terei ismét ünneplőt öltöttek, még pedig ezuttal újszerűt. A minden tekintetben haladás embere,

Iseman főkéntész e tavaszon jáczint és tulipánokkal ültette be az Erzsébetért és a többi terek virágrondelláit és e hagymásnövények most készülnek fejteni megragadó színpompájú virányukat, mely virány csakugyan dicseri mestereit, úgy a főkéntészt, mint a Mauthner magkereskedő cézét, e szép virágu hagymák szállítóját. A csoportokat hatalmas kéreteként gyönyörű báronszerű üde-zöld pázsit övezi, melyek magvát valamint eddig 15 éven át, úgy ez évben szintén a hirneves Mauthner Ödön cézég szállította, mely cézég ez irányban is utólérhetlent nyújt. (180.)

Jókai a saját jubileumáról.

A szegedi nők májusban készülnek megünnepelni Jókai ötven éves írói jubileumát s erre meghívták az ünnepelet is.

Jókai Kemény Nándorhoz Szegedre most a következő nyit levelét intézte: Melyen tisztelt barátom!

Kegyednek leányomhoz írt becses levelemből, de ma már a hírlapokból is értesültem, hogy Szeged városában egy, az én emlékeztetmemek szánt ünnepélyhez készülnek a jövő pünköszt napra. És hogy arra engemet is fel fognak szólítani, hogy személyesen részt vegyek benne.

Bizonyára hálás érzellemmel fogadom mind azt a jószágot, melylyel engem s bennem a magyar irodalmat a magyar és idegen közönség megisztelt s különösen Szeged elismerése rám nézve nagybecsű, mely városhoz annyi nevezetes eseménynek emléke vonz, régi és közelmúlt időkbel. E megisztelést, mely bárkit büszkvé tehet, én alázatos fövel fogadom. De megjelenésemet a május 21-diki ünnepre nem ígérhetem.

Beteg voltam, most sem vagyok jól. Egy év alatt háromszor estem bele az influenzába, mely pedig annak a levezedelmesebb (tűdőbaj) fajtájába; mind három esetben, Istene kivül, csak az orvosom és a hozzám tartozók gondos ápolásának közönhetem, hogy el nem mentem vele oda, a hol semmi sem fáj többé. S ez a baj visszatér. Egy meghülés, egy tölhevülés, egy étrendi kilépés vissza hozza. Utóhatásától most sem tudok megszabadulni. Ideges lettem: álmos vagyok és nem tudok aludni, éhes vagyok és nem tudok enni. Mindig fárom. Mindentől félek. Nem merek a szabadba kimenni, egy év alatt három hónapot töltöttem szobaáríttomban. (Pedig nem is danoltam semmi nótát.) A jó barátaim ott a vidéken mind erről nem tudnak s e miatt, mert ezalatt is mindenféle bohóságot olvasnak öltem a lapokban. Azt gondolják, vígan vagyok. De hisz az irás az egyedüli módszer, a mivel a bajom ellen küzdök. Ugy, hogy az orvosom, mikor reggel meglátogat azt kerdi öltem legelőbb, hogy tudok-e már dolgozni?

A mint az idő egy kicsit bemelegszik, el kell mennem valahova tengerpartra. Mennék már most is, de félek az utazástól: akár hajón, akár vasuton. Talán akkor összeszedem meg magamat valahogy a nyáron, hogy őszszel dolognak állhassak.

Nagy sorom lesz. Októberben lesz ötven éves írói jubileumom. Ebben a hónapban hirdette ki a magyar tudományos akadémia a legelső munkám (Zsidó fia, drama) fölötti elismerő bírálatát. Ettől a naptól számítom írói pályafutásomat. Az ötvenedik évforduló napját (hiszem, hogy szép nap lesz, de nehez nap is) valahogy csak keresztütlelem. Hanem, a ki azt hiszi, hogy ezután a nap után kezdődik majd megegy hónapokig tartó dinom-dánom, szakadatlan ünnepség, az ugyan tulbecsüli testi lelki tehetségemét. Az aranylakodalmom után nem következnek mézesmatok. Az első egybekelesemnél a muzsámmal 1843-ban ugyan keresztül tudtam volna magamat enni-inni a két magyar hazán; de akkor sehova sem hittak; most már hínak, most már én is öreg legény vagyok, a muzsám is vén matróna már. Jobb minekünk itthon.

Hanem majd magam helyett elküldöm mindenüvé azt a remekül készült mellszobromat, a melyet most végzett be Zala György művészháratom. Az legalább ott marad emlékül s a lelmemnek egy darabja is vele.

Kérem Kegyedet, kedves barátom, legyen szives ezt a levelemet a májusra tervezett megisztelés rendezőivel közölni s ha jónak találják, a hírlapoknak is átadni.

Legforróbb baráti üdvözlömetet s az ég minden áldásának kívánása mellett Önre és minden családjára. maradó igen hü barátja Budapest, 1893. ápril 9.

Jókai Mór.

Barátfülek.

Szemelvények Jajjai István lipótmezei püspök szent elmékedéseiből.

Alapige: Elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való. H ó s e á s.

Évszázadokat nyelt el ama nagy sir, melyet multnak nevezünk, mióta Hóseás prófeta megjövendölte a zsidókról: »elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való« Mi a késő kor gyermekei tanui vagyunk, miként teljesedett be a prófeta jövendölése: zsidó nemzet nincs többé!

Ha vizsgáljuk az okokat, melyek miatt a zsidó nemzet elenyészett, azt látjuk, hogy az irástudók és farizeusok elámitották őket, tév-

tanokat követtek s a prófeta kihirdette az Ur ítéletét: »mivelhogy megvetted az igaz tudományt, én is megvetlek tégedet.«

Az irástudók, farizeusok és alpróféta azonban annyi évszázadokon keresztül megmaradtak, csak eszközeik változtak, melyeket most hírlapoknak neveznek.

Ezekben a hírlapokban hirdetik káros tanait, legtöbnyire behizelgő, szép czimek dílt, némelyik azonban nem áltaja egész nyilat megátadni az Ur szolgálát, sőt magát a szent atyát is.

Örizzkedjetez ezen jellemelen, hitvány emberek ostoba firkaítól s tanaitól, minők szabadság, testvériség, egyenlőség, szabad valósággyakorlat, polgári házasság, szabadságúsg stb., mert ez mind csak mézesmadzag, melylyel a szent atya védokeze alól akarnak kivenni benneteket.

Vannak lapok, melyeket az egyedül üdvözítő vallás szellemében szerkesztenek; ezeket járassátok és olvassátok, mert ezekből megtanulhatjátok, hogy az oroszlanbörében tulajdonképen számár lappang, mert ezekből megtanulhatjátok, hogyan és mint kell egy ker. kath. állampolgárnak cselekedni.

(Zsuzsi, magrendelem neked a »Magyar Figaró«-t; nagyon szép képek és történetek vannak benne.)

Közgazdaság.

Könyvtári szerkesztés.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 11.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronként 300—400 kilgron felüli sulyban) 48.—49.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilgron sulyban) 47.—48.— 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilgron felüli sulyban) 52.—53.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 kilgr. sulyban) 51.—52.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő sulyban) 49.—50.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kilgron felüli sulyban) 48.—49.— 7. Közép (páronként 220—280 kilgr. sulyban) 48.—49.— 8. Könnyű (páronként 220 kilgrig terjedő sulyban) 47.—48.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kilgron felüli sulyban) 49.—50.— 10. Közép (páronként 220—260 kilgr. sulyban) 49.—50.— 11. Könnyű (páronként 220 kilgrig terjedő sulyban) 47.—48.— Sertés létszám: apr. 10-napján volt készlet 144 844 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalati való sertés 16.— 18.— malacz (11—20 hónapos korban felhajtott) 1175 drb.

Legujabb.

(Táviratok.)

A honvédelmi tároza költségvetését

a mai napon elfogadták a képviselőházban.

Kohl Médárd

állapota napról-napra javul. Életben maradá-sához nagy a remény.

Debreczeni ingatlanok forgalma.

F. é. márcz. 18.— apr. 1-ig.

Horváth György veszi Nagy Jánosné Varga Katalin elepi tanya birtokát 10000 frtért. Kiss János és neje Antal Sára veszik Barna Balint nyomtató-utca 803 sz. házat ondódi és újföldével 4943 frt 64 kr.

Gál András és társai veszik, Gál (almási) Mihály és neje Tura Sára viki kaszállóját 362 frt 29 krért.

Jobbágy János és neje Kis Julianna veszik Szücs Julianna Nagy Aronné 2912 sz. ház telke 1/4 részét 72 frt 50 krért.

Veres István és neje Nagy Zsuzsanna veszik Gyöngyösi Bálint és neje Nagy Erzsébet csapókerti szőlője egyrészt 150 frtért.

Imre Tamás veszi Imre Julianna kis-uj-utca 1738 sz. házat és ondódi földjét 1/4 részét 1179 frt 50 krért.

Szliuka István veszi, özv. Szabó Imrené Nagy Zsófia újföldét 110 frtért.

Magyar József és neje László Erzsébet veszik Horváth István és neje Szigeti Zsuzsanna csapó kertü szőlője egyrészt 80 frtért.

Dr. Ujfalussy József veszi Borus István és neje Kokas Erzsébet tőczöskerti luczernást 450 forintért.

Medgyesi Károly és neje Uszó Julianna veszik Vértési György és neje Nagy Julianna homokkerti szőlőjét 1150 forintért.

Makai Mihály és neje Kerékjártó Julianna veszik Nagy János keses-utca 3560 sz. házat 2000 forintért.

Veres Mihály és neje Szabó Sára veszik Balogh Ferencz téglás kertü szőlőjét 330 forintért.

Reich Hermann és neje Schirf Mária veszik Szél István és neje Pataki Erzsébet tizenhárom város 1631 sz. házat 3400 forintért.

Szabó Ferencz és neje Fejes Eszter veszik Sipos Mihály és neje Nagy Zsuzsanna piac utca 251 számú házat 1500 forintért.

Iván András és társai veszik, özv. Iván Andrásné Erdei Zsuzsanna és Iván Julianna Elek Istvánné kötele-utca 2829 sz. házat s újföldét 800 forintért.

Polgári Bálint és neje Kálmán Julianna veszik Iván András és társai halapi kaszállóját 1340 frt 45 krajczárért.

Barna Balint és neje Emödi Sára veszik, özv: Károlyi Józsefné Demeter Róza veres utca 441 sz. házat ondódi földével 3000 frt.

Nagy József és neje Nagy Eszter veszik Nagy Kálmán csap utca 3385 sz. házat 1040 frt.

Debreczen város veszi, Gönczi Julianna

nösen, mert az ily lassankénti el-

mondja Széchényi, szerencsétle-

kezéseket von maga után, mint a

megakadályozandó, mind-a életre-

ket, nem a javak pazarlásra, hanem

szerezésre törekszik. Teszi azt annál

teremtészet nem szolgáltatván

és önként azt, a mi szükséglete-

szere kivanatos, csak erőkkel, meg

tel látott el bennünket arra nézve,

biztosítása és kellemessé tételéről

szükségünk.

szóval »magunk«: kellene, hogy az

szem lakosát a munkára serkentse,

szem malunk ugyan gyéren találko-

szem annál sürűbbek a példák a mű-

szem, mert minél műveltebb vala-

szem annál inkább van kifejtve nála

szem más menjünk messzire; nezzük

szem és cseh arisztokracziát és a

szem választásról azonnal meggyőződünk,

szem hogy minden munka fáradságjár,

szem is sokkal hasznosabb és tisztos-

szem, hogy a munkálkodás után megél-

szem nem elszegényedni és elbukni. A

szem magyon külföldi gond, mondja Szé-

szem, hogy szűkkeblűnek látszások s bár-

szem mas söt gyöny és nevetség tárgya

szem, hogy el ne aljasodjunk

szem, hogy ne törpöljünk.

szem és a vagyonszerzést hol lehet

szem megfizetésében elérni, ha nem az

szem, melynek ágazatai a végtelenségig

szem és előnyökre fordíthatók. Csak

szem a biztosíthatják magunknak a meg-

szem, hogy és mi lit fejthetünk ki munka-

szem, hogy az ipar képes lehetővé tenni vi-

szem, hogy között, hogy munkánk által szük-

szem, hogy fedezéséről gondoskodhassunk. Ipar-

szem, hogy nos munkánk és munka nélkül lehe-

szem, hogy megfizethet.

szem, hogy uton válik lehetővé, hogy az or-

szem, hogy teti invezicióiok ne legyenek ter-

szem, hogy nem használunkra; csak az ipar nyuj-

szem, hogy megfizethetünk a lehetőségét.

szem, hogy igazságok súlyos voltát mindenki

szem, hogy s az ad némi reményt, hogy majd

szem, hogy által jobb, hasznosabb utra terel-

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

szem, hogy

